

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. szeptember 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A parancs iránti engedetlenség büntette miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2010. március 19. napján kihirdetett Kb.II.13/2010/3. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét szolgálati tekintély megsértése büntettének (Btk.356.§ (1) bek. a) pont és (2) bek.) **minősíti**.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 1 (egy) évi próbára bocsátás intézkedésre **enyhíti**.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést **mellőzi**.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

A vádlottat kötelezi a másodfokú eljárásban felmerült 10.320 (tízezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s :

A Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. március 19. napján kelt KB.II.13/2010/3. számú ítéletével a vádlottat a Btk.354.§ (1), (2) bekezdés a/ pontjába ütköző parancs iránti engedetlenség büntette miatt 2 hónapi - katonai fogdában végrehajtandó - fogházbüntetésre ítélte. Előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól és kötelezte 6.000 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson eljáró katonai ügyész és a vádlott az ítéletet tudomásul vették, a védő azonban 3 nap gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozata bejelentésére. A törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be elsődlegesen a szabadságvesztés felfüggesztése, másodlagosan pedig pénzbüntetés alkalmazása

érdekében. A büntetés enyhítésére irányuló indítványát a vádlott kedvező személyi körülményeivel indokolta.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.42/2010. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta, mivel a bíróság megalapozott tényállás alapján helyesen minősítve a vádlott cselekményét, vele szemben tetтарыыos büntetést szabott ki.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a fellebbezésében foglaltakat fenntartotta, az elkövetés körülményeire, valamint arra a tényre figyelemmel, hogy a vádlott utóbb teljesítette a parancsot, indítványozta pénzbüntetés kiszabását. Álláspontja szerint a vádlott terhére rótt бűncselekmény nem olyan súlyú, amely indokolná vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazását.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője az írásbeli indítványában foglaltaktól eltérően a vádlott бűнösségét nem parancs iránti engedetlenség бűntettében, hanem a Btk.356.§ (1) bekezdés a/ pontjában írt szolgálatи tekintély megsértésének бűntettében látta megállapíthatónak. Indítványozta ezért az ítélet ilyen irányú megváltoztatását, azonban a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését nem látta indokoltnak, az álláspontja szerint nem tekinthető eltúlzottnak, ezért egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosи Ítéltőábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta. Az eljárási szabályok betartásának vizsgálatakor a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács a bíróság elé állítás szabályait betartotta, annak feltételei fennálltak. Ugyanakkor tévedett, amikor a vádtól eltérő minősítés lehetőségének megállapítását a Be.321.§ (4) bekezdésében írtak szerint nem közölte az érdekeltekkel és nem hívta fel a vádlottat és védőjét, hogy a védelem előkészítése érdekében kérhetik a tárgyalás elnapolását, illetve erre vonatkozóan az ügyészt, vádlottat és a védőt nem hallgatta meg. Ez az eljárási szabálysértés azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem volt olyan súlyú, amely a Be.375.§ (1) bekezdése alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezetett volna.

A másodfokú bíróság vizsgálta még, hogy a katonai tanács nem terjeszkedett-e túl a vádon akkor, amikor ítéletének tényállását az írásbeli vádhoz képest szélesebb körben határozta meg és ennek alapján a vádtól eltérően nem a parancs irántи engedetlenség alapesetében, hanem annak minősített esetében mondta ki a vádlottat бűнösnek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a tettazonosság keretein belül maradt, ezért nem lépett túl a vád keretein és nem sértette meg a Be.2.§ (4) bekezdésében írt vádhoz kötöttség elvét.

A katonai tanács tárgyalásán a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat értékelte, indokolási kötelezettségének eleget tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását a vádlott beismerő vallomása, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása és a rendelkezésre álló bűnügyi iratok alapján állapította meg, amely azonban pontosításra szorul a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása alapján. A Be.352.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján a másodfokú bíróság az első fokú ítélet tényállásának utolsó bekezdését úgy pontosítja, hogy: „A vádlott még az eligazítás megtartása előtt, a kártyatartót levette, azt az eligazítás tartama, illetve szolgálata idején már nem viselte.” E helyesbítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, de tévedett, amikor a vádlott cselekményét a Btk.354.§ (1), (2) bekezdés a/ pontjába ütköző parancs iránti engedetlenség büntettének minősítette.

Az elsőfokú bíróság is megállapította tényállásában, hogy a vádlott később levette az előjárója által kifogásolt kártyatartót, az eljárás adataiból kitűnően minderre még az eligazítás megtartása előtt sor került. Az irányadó bírói gyakorlat szerint nem parancs iránti engedetlenség, hanem előjárói tekintély megsértése valósul meg, ha azok a katonák, akik észlelhették a parancs megtagadását, még jelen vannak akkor, amikor a szóbeli ellenkezést követően a terhelt a parancsot még kellő időben teljesíti. Ilyenkor ugyanis a parancs kiadójának tekintélye, nem pedig annak végrehajtásához fűződő érdek szenved sérelmet. A BH 1984/306., illetve az 1988/167. számon közzétett eseti döntéseiben kimunkált gyakorlat az előzőekben kifejtetteket tükrözi.

A vádlott cselekményét több katona előtt valósította meg, ezért a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet megváltoztatta és a vádlott cselekményét a Btk.356.§ (1) bekezdés a/ pontjába ütköző, a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálati tekintély megsértése büntettének minősítette.

A vádlott büntetésének enyhítése érdekében bejelentett fellebbezést a másodfokú bíróság alaposnak találta.

Az elsőfokú katonai tanács tévedett, amikor a büntetési célokat csak végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásával látta elérhetőnek. A vádlott cselekményének enyhébb minősítésére, az elsőfokú bíróság által is feltárt bűnösségi körülményekre, valamint a vádlott terhére rótt bűncselekmény konkrét társadalomra veszélyességére figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem szükséges szabadságvesztés kiszabása. A Btk.37.§-ában írt büntetési célok a Btk.72.§-ában írt próbára bocsátással is elérhetők, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottal szemben alkalmazott jogkövetkezményt 1 év próbára bocsátás intézkedésre enyhítette. Ez az intézkedés alkalmas arra, hogy a vádlottat, de másokat is hatékonyan visszatartsa hasonló bűncselekmény elkövetésétől.

Az elsőfokú bíróság helyesen kötelezte a vádlottat a bűnügyi költség viselésére, ezért a fellebbviteli bíróság egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A vádlott kirendelt védőjének működésével kapcsolatban a másodfokú eljárásban 10.320.- Ft bűnügyi költség merült fel, amelynek megfizetésére a másodfokú bíróság a Be.338.§ (1) bekezdése alapján a vádlottat kötelezte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. szeptember 10.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. bíró

A Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2010. szeptember 10.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kígyósi Józsefné
bírósági ügyintéző